تجربه کاوی دانشجویان از آموزش از راه دور
در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مهدیه آذین، مصطفی هادوی‌نژاد، فؤاد ایرانمنش، افسانه امیری خراسانی

دانشیار علوم اعصاب، مرکز تحقیقات فیزیولوژی-فارماکولوژی، پژوهشکده علوم پایه پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
استاد مدیریت رفتاری، گروه مدیریت، دانشکده علوم اداری و اقتصاد، دانشگاه ولی‌عصر (عج) رفسنجان
دانشیار اندودونتیکس، گروه اندودنتیکس، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
کارشناس معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه و هدف

با شیوع پاندمی کووید-۱۹، آموزش علوم پزشکی در سراسر کشور به سمت آموزش از راه دور (سامانه نوید و کلاس‌های برخط) سوق یافت .در نیم‌سال دوم ۹۹- ۱۳۹۸دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان نیز این تحول را به‌طور رسمی اجرا کرد .از آنجا که دانشجویان یکی از ذی‌نفعان اصلی هستند، بررسی تجارب آن‌ها می‌تواند نقاط ضعف را آشکار و اقدامات اصلاحی را هدایت کند.

هدف این مطالعه، کاوش تجارب دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از آموزش از راه دور بود.

روش‌شناسی

رویکرد :کیفی با رویکرد پدیدارشناسی

نمونه‌گیری :هدفمند نوعی و با بیشینه تنوع
شرکت‌کنندگان : ۱۸دانشجوی ۵دانشکده تا رسیدن به اشباع نظری

ابزار :مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته با سوالات اصلی + کاوش‌گر

تحلیل :کدگذاری و تحلیل تماتیک با نرم‌افزار MAXQDA

معیار ورود :تجربه آموزش الکترونیک در دانشگاه

معیار خروج :امتناع از مشارکت

یافته‌ها :شش مضمون کلان

۱ ارتباطات
تعاملات کمرنگ‌شده میان دانشجویان و اساتید و نیز میان خود دانشجویان در فضای مجازی

۲ زمان
افزایش اختیار و انعطاف دانشجویان در مدیریت زمان یادگیری و برنامه‌ریزی شخصی

۳ محتوا
مفاد ناکامل آموزشی، کیفیت غیرمتنوع ابزارها و ارائه بدون طرح درس منسجم

۴ زیرساخت انسانی
ضعف آموزش اساتید، مقررات و نظارت ناکافی بر فرآیند آموزش مجازی

۵ زیرساخت غیرانسانی
کاستی‌های سخت‌افزار، نرم‌افزار سامانه و سرعت پایین اینترنت

۶ آسایش
افزایش برخی هزینه‌ها و استرس‌ها در کنار وجود تسهیلات و راحتی نسبی

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

آموزش از راه دور در دوران همه‌گیری، اگرچه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر بود، چالش‌ها و فرصت‌های خاص خود را آشکار ساخت .تضعیف تعاملات استاد-دانشجو، ضعف در کیفیت و انسجام محتوای آموزشی و نارسایی‌های زیرساختی از جمله مسائلی بودند که تجربه یادگیری را تحت تأثیر منفی قرار دادند .در مقابل، امکان مدیریت انعطاف‌پذیر زمان و بهره‌مندی از برخی تسهیلات از نکات مثبت به شمار می‌رفتند.

- بهبود طراحی آموزشی و طرح درس منسجم
- تقویت مهارت‌های فناورانه اساتید
- تقویت تعاملات و بازخورد در فضای مجازی
- ارتقای زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری

کلیدواژه‌ها :آموزش الکترونیک •پدیدارشناسی •کووید- ۱۹ •تجارب دانشجویان •دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

اطلاعات تماس نویسنده مسئول

مهدیه آذین | دانشیار علوم اعصاب | mahdieh.azin@gmail.com |

EP.1508